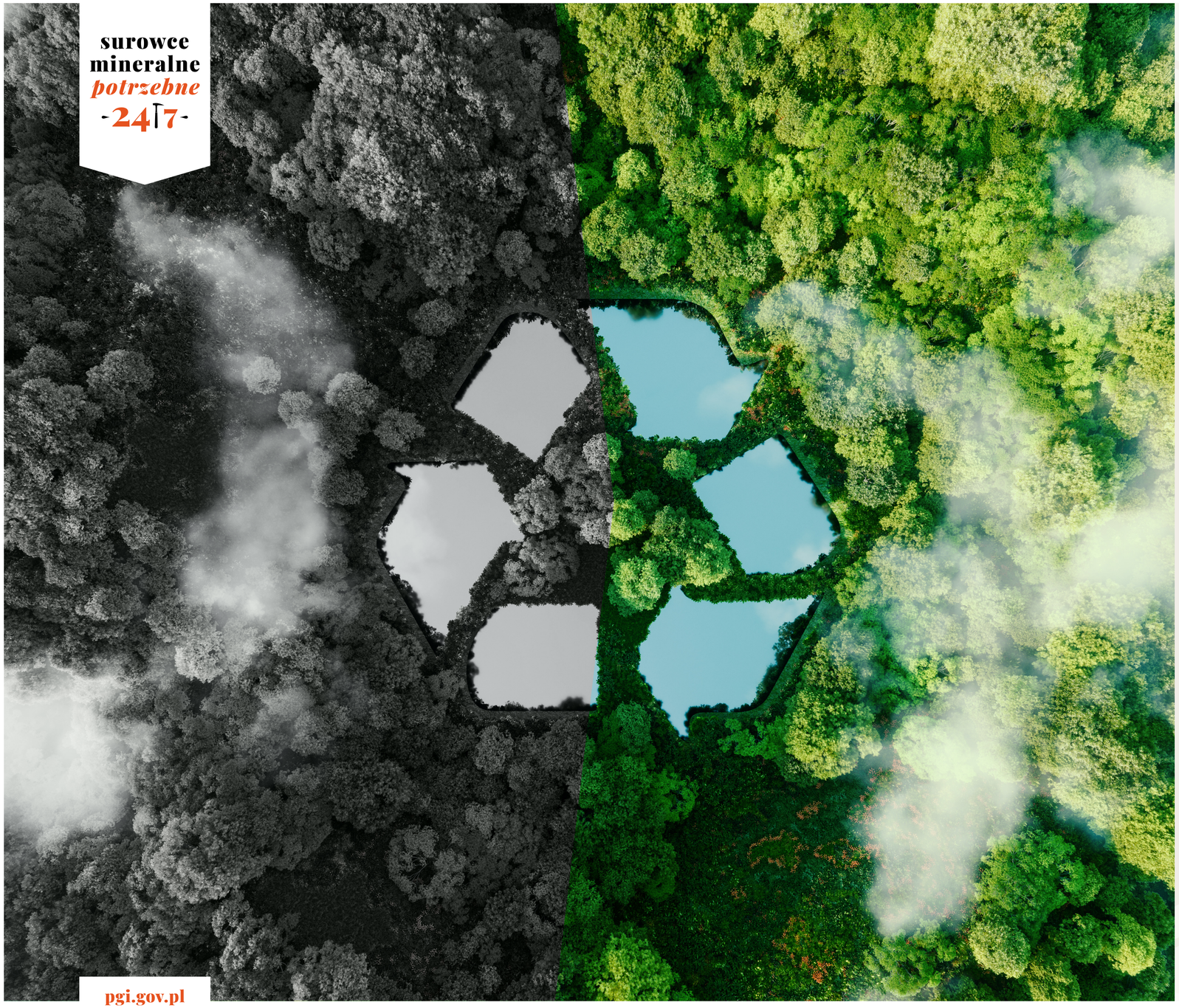

Oddane ludziom i naturze

Szkody górnicze w środowisku, choć współcześnie ograniczane do minimum, są nie do uniknięcia. Nie do uniknięcia jest też pozyskiwanie surowców mineralnych – na ich wykorzystaniu opiera się rozwój gospodarczy kraju i przyszłość jego mieszkańców.

Surowce mineralne są nam potrzebne 24/7.

Wydobywając bogactwa Ziemi, zaciągamy dług wobec środowiska, który po zakończeniu eksploatacji należy jak najszybciej spłacić – zwrócić naturze „w naturze". Zwrócić też naturę mieszkańcom terenów pogórniczych.

Sprawdź jak wygląda prawdziwa mądrość po szkodzie – górniczej!

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy

surowce mineralne *potrzebne* -24|7-

1977

Kopalnia Węgla Brunatnego „Bełchatów”

Zwałowisko, które później nazwano Górą Kamieńską zostało usypane przez gigantyczne kopalniane zwałowarki. Przez 16 lat – od 1977 r. – przerzuciły tam aż 1,4 mld m^3 piachu, żwiru, iłu i gliny. Ten materiał został zdjęty z pola „Bełchatów”, żeby odsłonić złoże węgla brunatnego.

2023

Góra Kamieńska

Góra Kamieńska to dawne zwałowisko zewnętrzne Kopalni Węgla Brunatnego „Bełchatów”. Obecnie jest najwyższym wzniesieniem w środkowej Polsce – osiąga 395 m n.p.m.

Na zboczach góry ulokowano ośrodek narciarski i wytyczono szlaki rowerowe. Jest jednak nie tylko atrakcją turystyczną. Na jej szczycie zamontowano 15 turbin wiatrowych, które zaopatrują w energię 6 tys. gospodarstw.

‹ ›
Fot: PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.
Oddział KWB Bełchatów

surowce mineralne *potrzebne* -24⌈7-

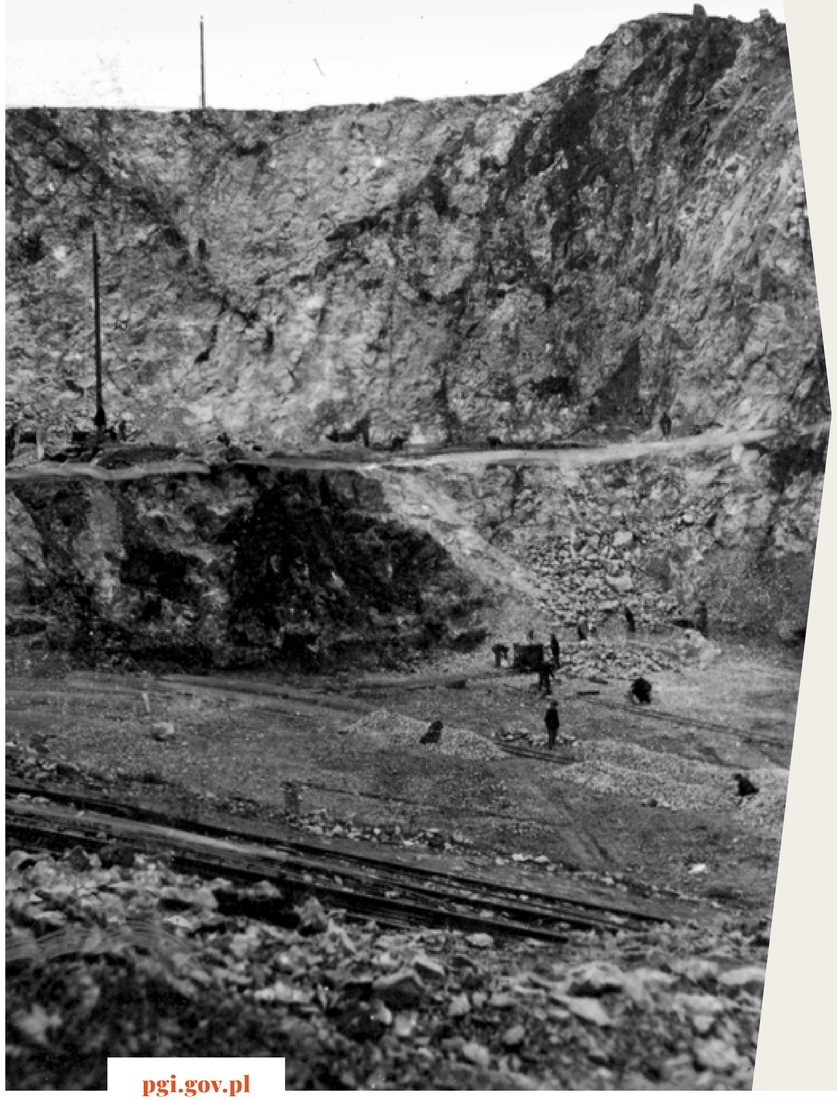

1941

Kamieniołom *Kadzielnia*, Kielce

Przez blisko 200 lat – od drugiej połowy XVIII w. – wydobywano w kamieniołomie dewońskie skały wapienne.

2023

Geopark Kielce: *Kadzielnia*

Kadzielnia jest rezerwatem ścisłym przyrody nieożywionej, który utworzono w kamieniołomie, w 1962 r. po zakończeniu eksploatacji wapieni. Wśród malowniczych urwiskkamieniołomu znajduje się amfiteatr, który może pomieścić 5,5 tys. widzów.

Fot:
‹ Andraschko Gustaw (NAC)
› S. Salwa (PIG-PIB)

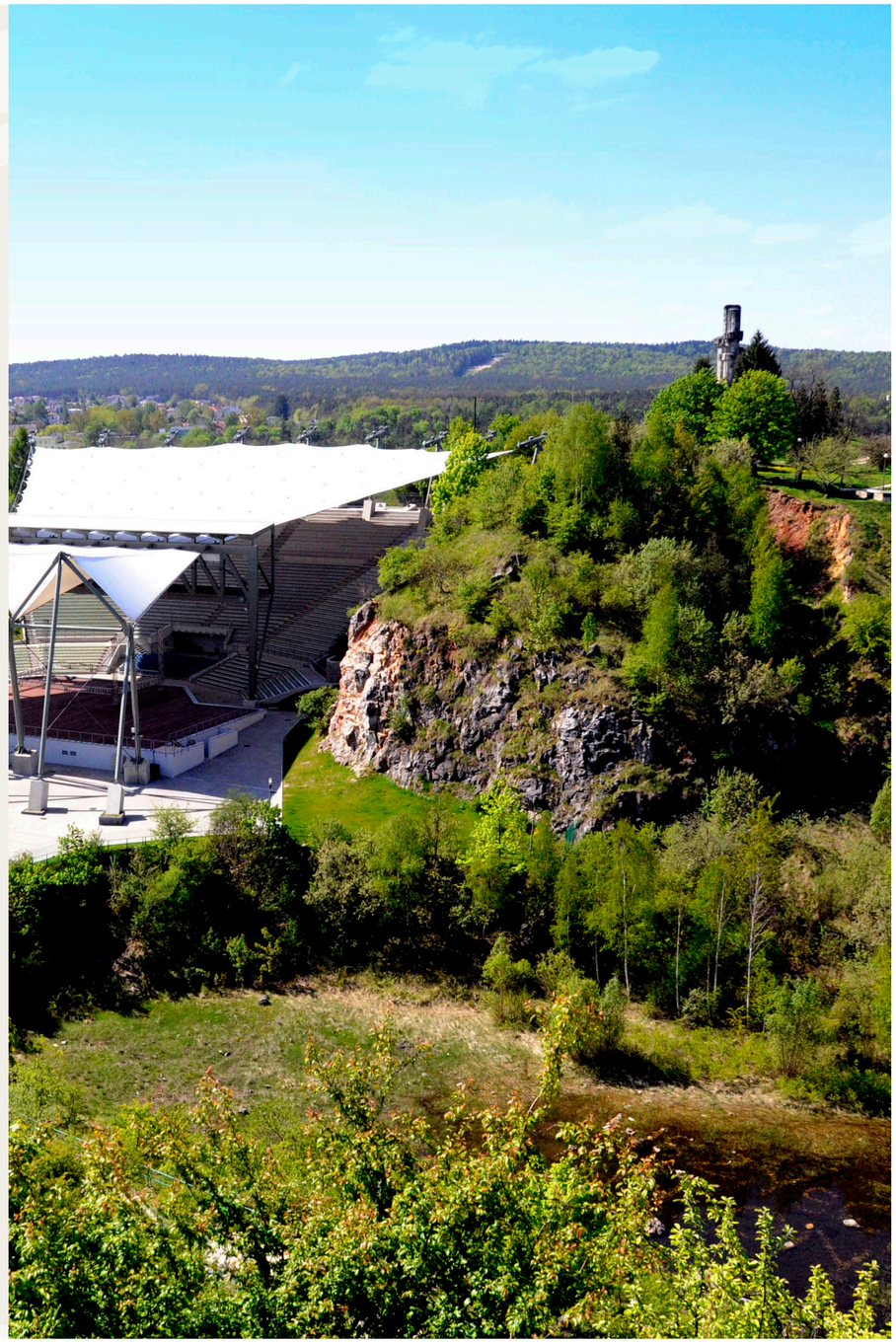

surowce mineralne *potrzebne* -24 7-

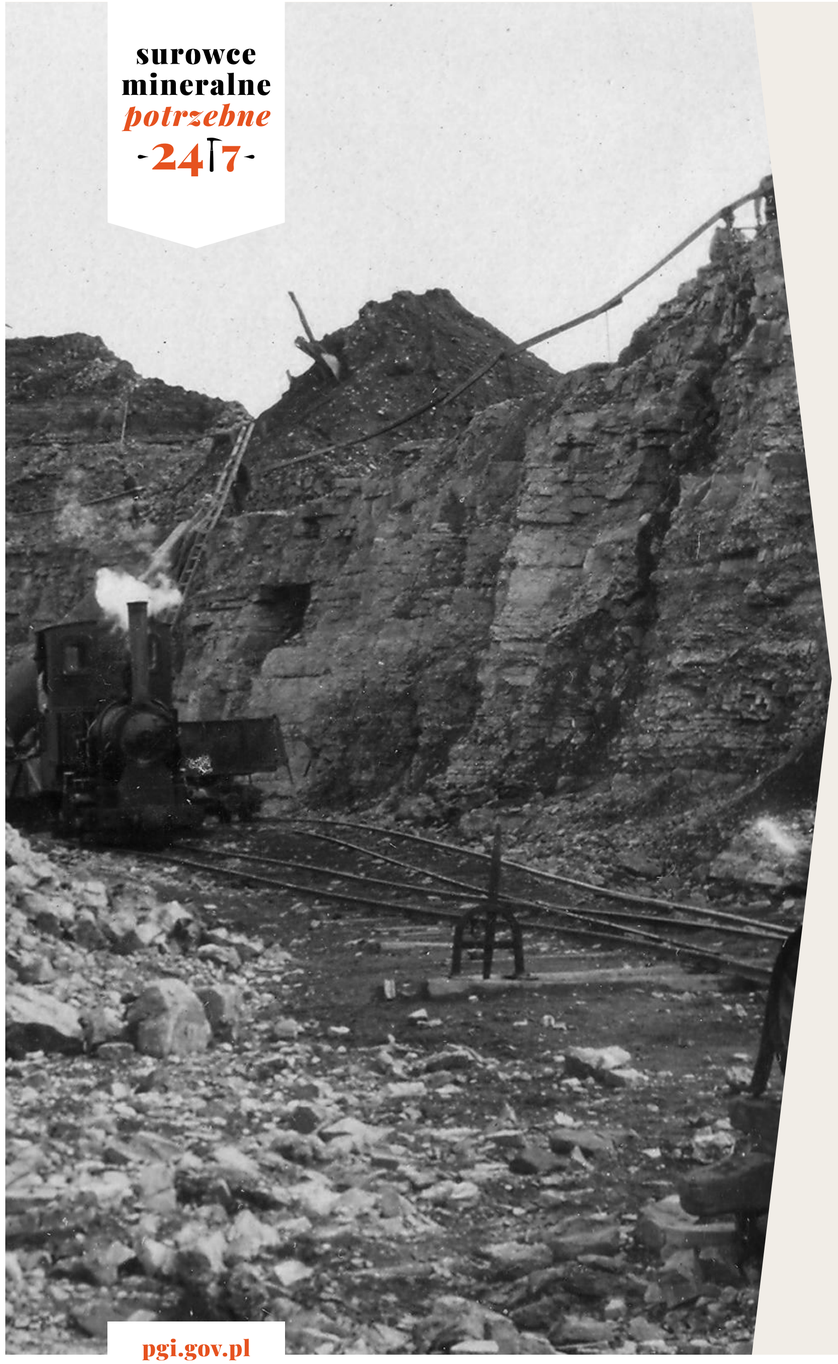

1950

Kamieniołom *Sadowa Góra*, Jaworzno

Kamieniołom przez ponad dwa wieki dostarczał skał wapiennych, przede wszystkim dolomitów. Eksploatację zakończono w 1998 r.

2023

Ośrodek Edukacji Ekologiczno-Geologicznej *Geosfera*

Ośrodek zbudowano na terenie dawnego wyrobiska „Sadowa Góra”. Na obszarze 8 ha urządzono geologiczny park rozrywki. Co roku odwiedza go 100 tys. osób.

Fot:
‹ Muzeum Miasta Jaworzno
› P. Kimek (Archiwum Urzędu Miasta Jaworzno)

2010

Kopalnia Węgla Kamiennego „Sosnowiec”

Ponad 20 lat temu – w styczniu 1998 r. – z Kopalni Węgla Kamiennego „Sosnowiec” wydobyto ostatnią tonę węgla. Kopalnia przestała istnieć po 122 latach pracy.

2023

Centrum Wspinaczki

Ośrodek dla miłośników wspinaczki zorganizowano w maszynowni dawnego szybu „Anna” nieczynnej Kopalni Węgla Kamiennego „Sosnowiec”. To nowoczesne centrum treningu warte odwiedzenia przed wyprawą w skałki i góry, ale też miejsce rekreacji dla początkujących wspinaczy.

Fot. Archiwum Urzędu Miasta Sosnowiec

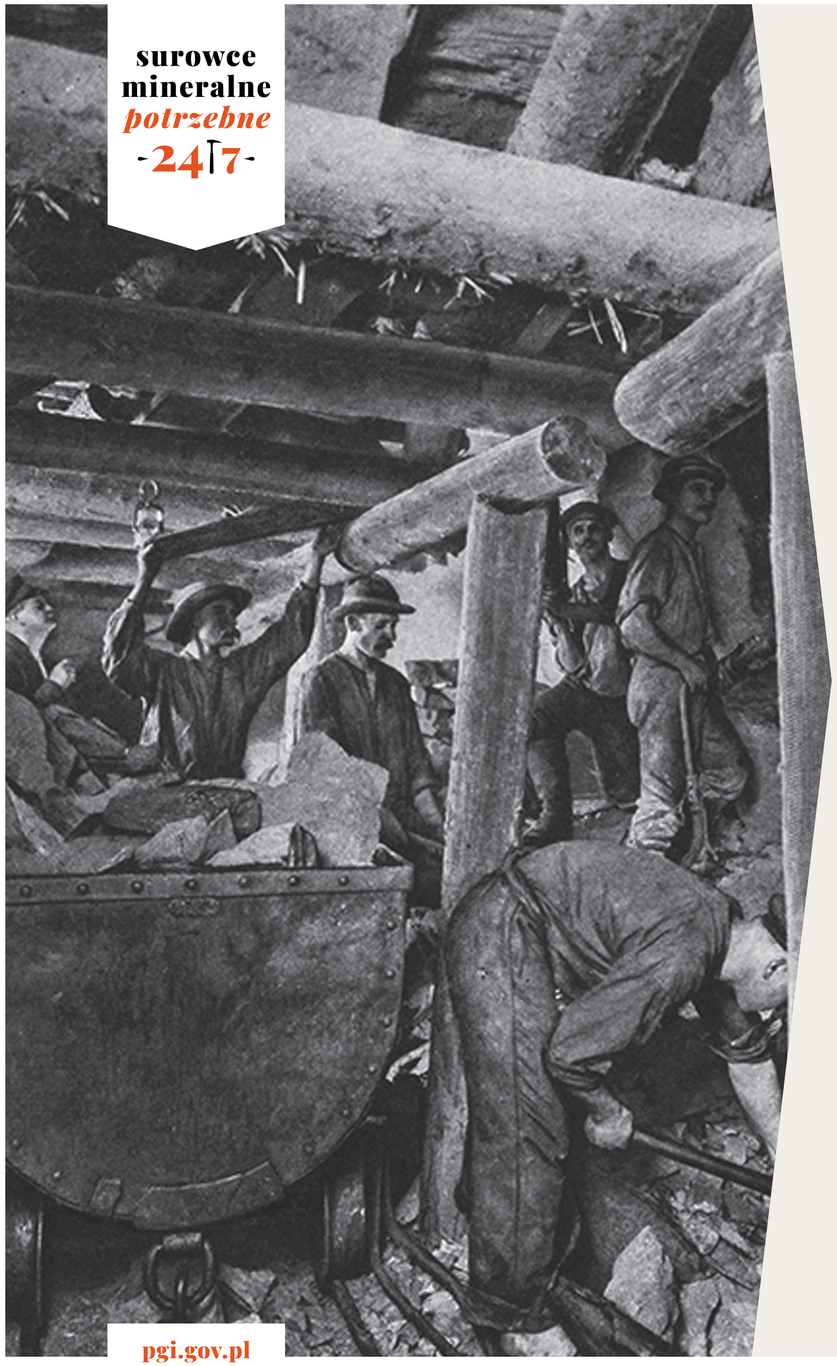

1928

Kopalnia Węgla Kamiennego „Guido”

Począwszy od lat 60. XIX w. przez niemal 70 lat Kopalnia Węgla Kamiennego „Guido” w Zabrzu była ważnym ośrodkiem górniczym. Z poziomów 80, 170 i 320 metrów wydobywano tutaj dobrej jakości surowiec. Ostatnia tona węgla wyjechała z Kopalni w 1928 r.

2023

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu

W 2007 r. Kopalnię „Guido” zaadaptowano do celów turystycznych. Dziś jest ona jedną z atrakcji Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego. Podziemne korytarze i komory są miejscem organizacji atrakcyjnych wydarzeń edukacyjnych i rozrywkowych. W podziemiach Kopalni odbywają się konferencje, koncerty i imprezy okolicznościowe.

Fot:
- Maks Steckel; „Czarne djamenty”
- Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu

surowce mineralne *potrzebne* -24 7-

1973

Kopalnia Węgla Kamiennego Konin, odkrywka „Kazimierz”

Eksploatacja węgla brunatnego z odkrywki „Kazimierz”, trwała od 1965 do 2011 roku. Wydobyto z niej 131 mln ton surowca.

2023

Obszary rolnicze

Lotnisko Aeroklubu Konińskiego i graniczące z nim tereny rolnicze to zrekultywowany obszar zwałowiska wewnętrznego odkrywki „Kazimierz” KWB Konin.

Zdegradowany niegdyś teren został wyrównany i tak dokładnie oczyszczony, że dzisiaj bezpiecznie wykorzystuje go rolnictwo.

Fot:
‹ PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin
› Piotr Ordan (Archiwum KWB Konin)

surowce mineralne *potrzebne* -24 7-

1950

Kopalnia Węgla Brunatnego Konin, odkrywka „Gosławice”

Odkrywka „Gosławice” była eksploatowana w latach 1957-1974. Wydobyto z niej prawie 39 mln ton węgla. Była pierwszą konińską odkrywką, w której zastosowano wielkogabarytowe koparki i zwałowarki o dużej wydajności.

2023

Jezioro *Czarna Woda*

Jezioro Czarna Woda powstało w dawnym wyrobisku odkrywki „Gosławice”. Jego powierzchnia wynosi 32,5 ha. Teren wokół zbiornika został wyrównany i obsadzony drzewami i krzewami. Dzisiaj jest to popularne wśród mieszkańców Konina miejsce rekreacji i wypoczynku. Nieopodal Jeziora Czarna Woda znajduje się drugi mniejszy zbiornik (3,8 ha), utworzony w miejscu osadnika wody przemysłowej z brykietowni.

Fot:
‹ PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin
› Fot. Piotr Ordan (Archiwum KWB Konin)

surowce mineralne *potrzebne* -24|7-

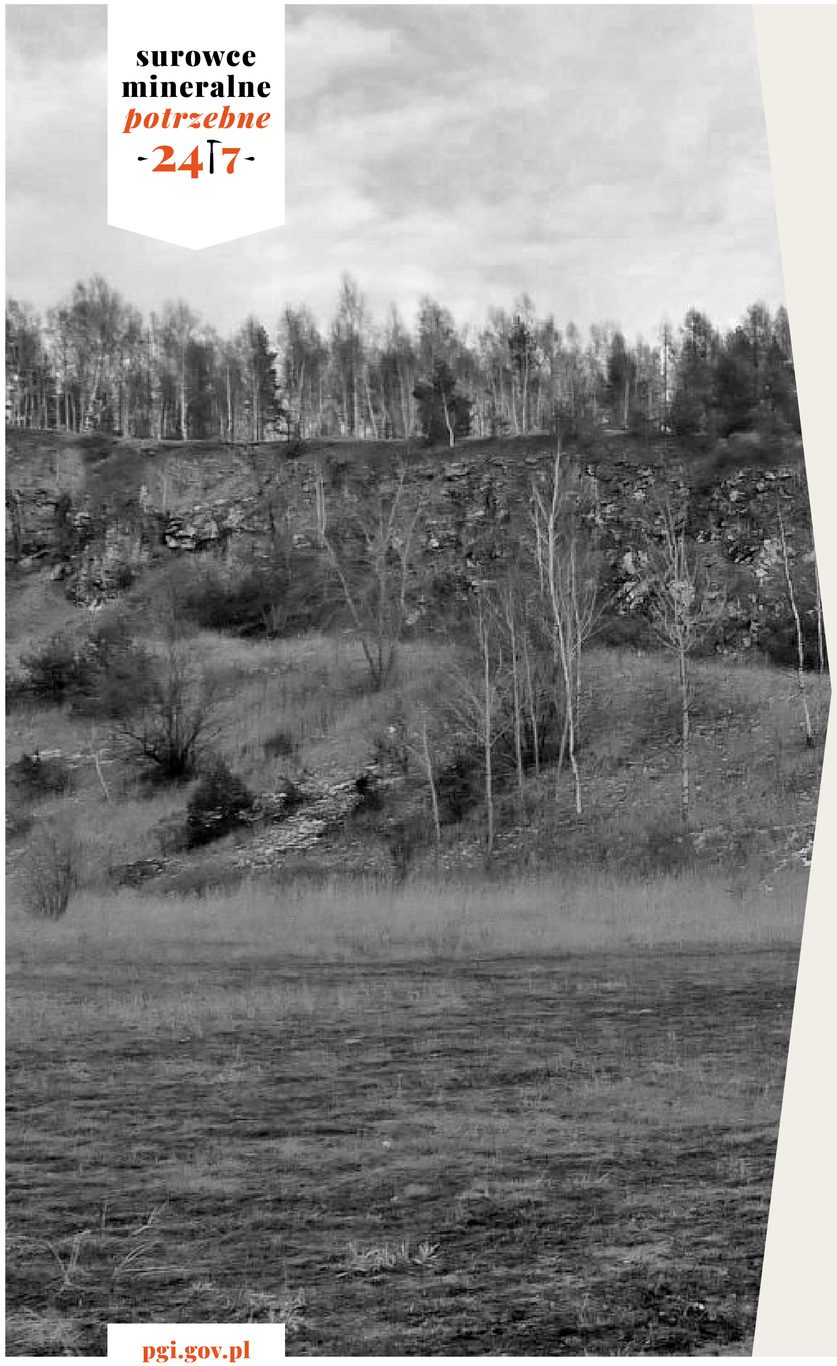

2012

Kamieniołom *Korzecko*, Jaworzno

W kamieniołomie przez 600 lat eksploatowano dolomity i wapienie. W pobliżu można napotkać także ślady dawnego górnictwa rud ołowiu. Po zakończeniu eksploatacji surowca w 1981 r. utworzono tu rezerwat. Ochroną objęto część kamieniołomu wraz z Górą Rzepką i Górą Beylina.

2023

Europejskie Centrum Edukacji Geologicznej

Europejskie Centrum Edukacji Geologicznej Uniwersytetu Warszawskiego otwarto w 2015 r. w nieczynnym kamieniołomie „Korzecko". Wcześniej wyrobisko przez lata służyło studentom geologii do ćwiczeń terenowych. Obecnie korzystają oni z nowoczesnego ośrodka naukowo-badawczego. Centrum składa się z pięciu połączonych ze sobą budynków. Znajdują się w nim laboratoria, a także sale wykładowe i konferencyjne. Kompleks jest zasilany w 90% z odnawialnych źródeł energii.

› Fot. Krzysztof Karwacki

surowce mineralne *potrzebne* -24|7-

Prezentacja została opracowana w ramach zadania „Współpraca krajowa w zakresie geologii i promocja działań państwowej służby geologicznej w latach 2021-2023” i została sfinansowana ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej